

A munkában megrokkantak és elhunytak XV. Nemzetközi Emléknapja

A Vasas Szövetség dísztermében tartotta 2010. április 28-án a „Munkavédelmi Képviselőkért Alapítvány” - kb. 200 résztvevő előtt - **a munkahelyi balesetekben elhunyt és megsérült dolgozók emléknapját**, amelynek előadói a munkabiztonságot emelték előadásuk középpontjába.

A szakszervezetek által 1996-ban kezdeményezett emléknapon április 28-án világszerte - immár tizenötödik alkalommal - a munkahelyi balesetekben elhunyt és megsérült dolgozókra emlékeznek, 2010-ben "**A szakszervezetek biztonságosabbá teszik a munkát**" jelszó alatt.

Borhidi Gábor az OÉT Munkavédelmi Bizottság munkavállalói oldalának ügyvivőjének megnyitóját követően **Dr. Dudás Katalin**, az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség elnöke beszélt arról, hogy a munkabalesetek nagy része emberi mulasztásból, a munkaeszközök hiánya vagy azok rossz minősége miatt következik be.

Gyakori, hogy nincs kellően kiképezve a munkavállaló az esetleges veszélyekről, hiányosak az oktatások is.

„Velem ez nem történhet meg” gondolja sok dolgozó, nem méri fel, hogy egy mulasztás vagy figyelmetlen magatartás milyen veszélyeket rejt magába. Sokszor állásuk féltése miatt sem tesznek meg mindent, nem mernek ellentmondani sem, sokszor az időkénszer is szorongató tényező. Pedig sokkal olcsóbb megelőzni, mint gyógyítani a következményeket és az elhunytak családjai számára elvesztett szeretteik pótolhatatlanok.

Az OMMF és az FSH pályázatokkal, képzéssel, tanácsadással, kiállítással, veradással próbál javítani ezen a helyzeten, felhívni a társadalom figyelmét arra, hogy a munkavédelem nagyon fontos és meg kell előzni a baleseteket.

Dr. Sáling József a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének Elnöke (KASZ) „Védd magad „ című könyvük második kiadványáról beszélt, melynek kiadására az OMMF által beszédett büntetési keret finanszírozásában kerül sor. Elmondta, hogy a kereskedelemben is sok baleset történik, a fenyegetettség mindig ott van a munkavállalók feje felett, hol azért, mert fáradtak a sok túlmunkától vagy, mert kevesen vannak hozzá.

A nők védelme is fontos a kereskedelemben, az orvosi vizsgálatok szűrések is segítenek megelőzni a baleseteket. Megnőtt a stresszes esetek száma is, beszélt arról, hogy az üzletek vasárnapi zárva tartása sem oldaná ezt meg. Ezen inkább az önkéntesség, a kiadott pihenőnapok a fáradság és a flusztráció kiküszöbölése segítene. A piaci verseny hat a kereskedelemben is, sokszor az állások halmozása is előfordul, mint baleseti kockázat. Már most koncentrálni kell arra, hogy a sörös őszi üzemi tanácsi választásokkal egy-időben a munkavédelmi képviselők választása is megtörténjen.

Dr. Nagy Imre az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet (OMFI) igazgatója első mondataiban szintén az elhunytakra emlékezett, idézve Gandhi szavait „ Csak az kedves nekünk igazán, amit féltünk elveszíteni”. Az egészség a munkaképesség elvesztése nem pótolható, megelőzni lehet a bajt, ez alapvető feladatunk.

Szólt arról, hogy ma már kutatások bizonyítják a munkahelyek felelősségét, a váltóműszakos foglalkoztatás daganatos és érrendszeri betegségek kialakulására tett hatását.

A balesetek és foglalkoztatási betegségek kivizsgálása elengedhetetlen, mert ezek tapasztalatai megelőzhetik a következő megbetegedést vagy balesetet.

A zaj, a bőrártalmak, az asztma, az allergia, a mozgásszervi, érrendszeri, pszichoszociális betegségek nagy része mögött ott a munkakörnyezeti hatás.

Nagy a felelőssége a foglalkozás-egészségügyi szakembereknek is ebben, de közülük is csak kisebb részük főállású szakember.

Bemutatta intézete múltját és jövőjét is, amely a közeljövőben a „munkaképességi index” bevezetését tervezi, amely képet ad majd az egyénről a tudás – a szakma- az egészség összefüggésében.

A nyugdíjkorhatár emelkedésével tovább dolgozunk, így egészségünket is jobban kell őrizni, ami az életfelfogás-életvitel átgondolását is kell, jelentse. Magyarországon nagyon magas a rokkantak száma, a testi –lelki és társadalmi képességek és a munkakörülmények ezt alapvetően befolyásolják.

Beszélt a stresszről és egy finnek által az idősödő munkavállalókról készített kutatás eredményéről... ahol emberszeretet van, ott jelen van a mesterség szeretete is, így zárta előadását.

Borhidi Gábor levezető elnökként tett újra megjegyzést, hogy nemzeti munkavédelmi szakpolitika kell, és tovább kell dolgozni azon, hogy legyen egy önálló balesetbiztosító pénztár Magyarországon, anyagilag is érdekeltté kell tenni a munkaadókat!

Mandrik István OÉT Munkavédelmi Bizottság munkáltatói oldalának ügyvivője arról beszélt, hogy világnapon arról is beszélni kell, hogy van, ahol ezek a védőeszközök, amiket itt láthatunk ismeretlenek. A „bírságelkerülés” egy olyan helyzetet teremthet, amely a megelőzésre helyezi a hangsúlyt.

Az ellenőrzésekre való felkészülés gyakorlatias, nemcsak a jogszabály ismeretét követeli meg. A kockázatértékelés, a dokumentumok, a szabályzatok elkészítése, a védőeszközök, a mentési terv, az érintésvédelem, az intézkedési terv, a biztonságos gépek, stb. együtt jelentenek megelőző, kockázatcsökkentő helyzetet.

A leggyengébb láncszem mindig az emberi tényező, az alkalmassági és időszakos vizsgálatok nagyon fontosak. Szólt arról, hogy az MGYOSZ és az MSZOSZ nemrég együttműködési megállapodást írt alá a munkavédelemről.

Jó, hogy az Ágazati Párbeszéd Központ is fontosnak tartja a munkavédelmet és több konferenciára is sor került a témában, így a munkavédelem, a foglalkozás-egészségügy és a stressz. Fontos a társadalom figyelmét felhívni a munkavédelem, a munkabiztonság és az egészség védelmére.

Borhidi Gábor szerint a bírságmegelőzés csak másodlagos cél lehet, első csak a munkavállalók védelme lehet.

A munkavédelmi képviselők szociális partnerek, így kell őket kezelni is. Munkájuk nagyon fontos, mert ha minden egyes képviselő csak egy balesetet előz meg, már az is hatalmas eredmény.

Dr. Váró György a Főcze Lajos Alapítvány kuratórium elnökeként bemutatta az alapítvány 1990-től eddig végzett munkáját, mely céljaiban és munkájában az alapító Főcze Lajos halála óta nem történt változás. Elkötelezettek mindannyian a munkavédelem fontossága mellett, munkájukat díjazás nélkül, non-profit szervezetként végzik. Kapcsolatuk a munkavédelmi képviselőkkel folyamatos, tanácsadás, honlap (www.mvkepviselo.hu), kiadványok, hírlevelek, tapasztalatcsere fórumok, jogászok is segítik ezt a munkát.

Most készülnek több napos konferenciájukra, nagyon fontos, hogy a képviselők képzettek legyenek, vegyenek részt egy-egy ügy kivizsgálásában, hiszen erre jogaikat törvény rögzíti. Elmondta, hogy mint igazságügyi orvos szakértő vizsgálatai során megkeresi az érintett terület munkavédelmi képviselőit, mert így kaphat képet a baleset körülményeiről. Felhívta a figyelmet arra, hogy fontos a munkavédelmi képviselők és a munkáltató együttműködését keretbe foglaló megállapodás, ehhez szívesen ad segítséget alapítványuk.

Szól a jogvédelemről is, mert joghátrányok, létszámleépítés, a munka hátráltatása, megfélemlítés, stb. sajnos gyakran fenyegeti a képviselőket.

A konferencia záró előadásában **Dr. Plette Richárd** az OMFI osztályvezetője a stresszről, mint az egyik legfőbb problémáról beszélt. Bizonyítható, hogy a legtöbb baleset emberi bizonytalansági tényezők, hiányosságok közrejátszásából következik be.

2008. januárjától munkáltatói kötelezettség a stresszt okozó tényezők vizsgálata. A panaszok közül a legsúlyosabbak a hátfájás, az izomfájdalmak, a kimerülés, a stressz, a fejfájás, az alvászavar, az ingerlékenység megléte esetén a veszélyeztettség kockázata nő.

A stressz természete, hogy az ember és környezete közötti feszültség fokozódik. Idő és feladat kényszerben élünk, személy –személy, feladat – környezet – követelmények, a teljesítőképesség korlátai, a képzettség hiánya mind-mind okok lehetnek.

A problémák növekedése konfliktusokat hoz elő, ebben legtöbbször a vezetők is hibásak, ha tudnak róla azért, ha nem, akkor azért. A munkavállalók 85 %-a akkor dolgozik hatékonyan, ha érzi a megbecsülést és megfizetik munkáját.

A vezetői elismerés a leghatékonyabb eszköze a megbecsülésnek.

A válság hatásai tovább fokozták nőtt ezt a helyzetet, nőtt a bizonytalanság, az elbocsátások száma és félelme valós, a nehéz anyagi helyzet mind-mind növeli az egészségre káros hatásokat. Az elfojtás betegséget okoz, kihat a munkavégzésre, kockázati tényezőt jelent, sajnos egészen az öngyilkosság előfordulásáig vezethet.

Ma már a többműszakos munka egészségromboló hatásaival a vegyiparban is foglalkozni kezdtek. Közös felelőssége a munkáltatóknak és a munkavállalóknak egyaránt, a védőeszközök biztosítása és viselése, valamint a szabályok betartása, betartatása terén.

Borhidi Gábor a konferencia zárásaként elmondta, hogy tudomása szerint vezetőt még nem váltottak le azért, mert elviselhetetlen a munkahelyi légkör vagy a munkakörnyezet, de a dolgozók ezen okok miatt gyakran távoznak a cégtől. Ma már arra is van példa, hogy egy-egy „igazi” HR vezető leülteti a cégtől távozó dolgozót és kifaggatja távozásának okairól. Ennek a módszernek a terjedése és az így nyert tapasztalatok feldolgozása is segítheti a helyzet javulását.

A konferencia hallgatói búcsúzóul megkapták a Kereskedelmi Szakszervezet által készített „Védd magad” című könyvet. A résztvevők a konferencia előtt és a szünetekben hasznos és modern védőeszközök kiállítását nézhették meg és gyűjthették be a cégek prospektusaikat, hogy a jövőben a széleskörű kínálatból a legmegfelelőbbben választhassák ki munkavállalóik egészségének védelmére.

A konferencián elhangzott fontos gondolatokat összegezte és az olvasók figyelmébe ajánlotta:

Tarsoly Imréné

Vasas Szakszervezet

Az Elektronika, Híradásipari, Műszeripari, Villamos-gép
és Készülékgyártó Szakmai Bizottság ügyvivője